

MARTENS, Jan B. (Zulte 16 mei 1828 – Sint-Niklaas 18 november 1900).

Studeerde aan het **Klein Seminarie van Roeselare**, waar zijn oom, E.H. Pieter Martens, leraar wis- en natuurkunde was. Op 17-jarige leeftijd ging Martens naar het seminarie te Gent en nadien studeerde hij natuurwetenschappen te Leuven. Vanaf 1849 werd hij leraar wiskunde en natuurwetenschappen aan het **Klein Seminarie van Sint-Niklaas**. Hij was er voorzitter van de Société littéraire en een veelgeprezen spreker bij plaatselijke verenigingen. Nadat hij een bundel populair-wetenschappelijke voordrachten in het Frans had laten verschijnen, werd hem door het pas opgerichte **Davidfonds** gevraagd een gelijkaardig werk in het Nederlands te schrijven. Hoewel Martens zich daartoe aanvankelijk, wegens zijn beperkte kennis van het Nederlands, niet in staat achtte, aanvaardde hij de taak op aandringen van zijn collega **Hendrik Claeys**. Zijn boeken over techniek en natuurwetenschappen, waarin wetenschappelijke uiteenzettingen worden afgewisseld met humoristische anekdoten of beschouwingen van allerlei aard, werden een groot succes. Ook verschenen enkele bijdragen van zijn hand in *Het Belfort*. Martens schreef in een ongedwongen, volks maar verzorgd Nederlands, waarin niet het Noord-Nederlands maar zijn eigen Vlaams idioom als leidraad werd gekozen. Martens was vanaf 1874 kanunnik van de Sint-Baafskathedraal te Gent.

WERKEN: *Voordrachten*, 1876; – *Reizen naar de Noordpool*, 1878; – *De opkomst der stoomtuigen*, 1882; – *Steenkool en petrolie*, 1886; – *Op vakantie te Londen*, 1887; – *In Schotland*, 1888; – *Het water*, 1893; – *Electriciteit en magnetisme*, 1897; – *Mengelingen*, 1899; – *Reis in Ierland*, 1901; – *Schetsen uit de dierenwereld*, 2 dln., 1903-1906.

LITERATUUR: H. Claeys, *Kanunnik Martens*, 1900; – Dr. S., 'Kanunnik Martens', in *Dietsche Warande en Belfort*, jg. 2 (1901), p. 533-537; – G. Faelens, *Histoire du Petit Séminaire de Saint-Nicolas 1808-1908*, 1908.

GEERT VANPAEMEL